

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЙСКИЯ

Брой 16 • год. XCIV • 28 август 2014 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

На „Петрова нива“ почетохме преображенци

В историческата местност „Петрова нива“ на 23 и 24 август тържествено бе отбелязана 111-та годишнина от Илинденско-Преображенското въстание. На националния възпоменателен събор дойдоха много тракийци от Ямбол, Карнобат, Казанлък, Харманли, Бургас, Малко Търново, Айтос, Созопол, Бузовград и др. По традиция организаторите на събора бяха Община Малко Търново, Съюзът на тракийските дружества в България и Тракийското дружество „Екзарх Антим I“ в Бургас, чийто председател Т. Ангелов бе сред официалните гости. Тази година съборът бе под почетния патронаж на вицепрезидент Маргарита Попова. Сред официалните гости бяха служебната министърка на образованието и науката доц. Румяна Коларова, президентът – (2002–2011) Георги Първанов, областният

Историческата местност събра хиляди българи, дошли да се поклонят на героите

управител на Бургас Павел Маринов, комодор Мален Чувенков, командир на Военноморската база, много политици, част от които опитаха да използват събора за своите предизборни цели. В тържествата взеха участие представителни блокове на сухопътните, военномор-

ските и военновъздушните сили и представителен духов оркестър от Бургас.

На 29 юни 1903 г. тъкмо тук, на „Петрова нива“ се взема решението за обявяване на Илинденско-Преображенското въстание. В конгреса участват над 300 делегати, а самото въстание

избухва на 6 август – празника Преображение господне.. За няколко дни Странджа е освободена и е провъзгласена Странджанската република.

Преди официалното откриване на тържествата бе отслужена заупокойна молитва в храма-костница „Света Петка“. Събора откри кметът на Малко Търново Илиан Янчев. „Изминаха 111 години от онези паметни августовски дни, в които на изпитание бяха поставени националната ни чест и достойнство на българи. 111 години, през които в историческата памет на народа ни нито за миг не е заличаван спомена за онези негови чада, събрали се тук да коленичат

под знамето на свободата и приемат вместо причастие изповедта на една въстаническа клетва“ каза кметът и припомни подвига на преображенци. Той използва случая да благодари на хилядите българи, които помогнаха да се съберат средства за ремонт на паметника на „Петрова нива“, който от 1958 г. не е ремонтиран. Родлюбиви хора събраха над 43 000 лева, като само 10 000 успя да набави зам. председателя на СТДБ ген. Тодор Бояджиев със своята активна кампания главно сред наследниците на преображенските войводи. Оказа се обаче, че за цялостното възстановяване на паметника са нужни 70 000 лв.

Своего слово при откриването на тържествата председателят на СТДБ Красимир Преманов също започна с думи на благодарност за успешната дарителска кампания. „В днешните динамични времена, преосмисляйки историята, ние, тракийци повече от всякога влагаме усилия да предадем през поколенията изконните ценности на патриотизма и българщината“ каза той.

ТОДОР КОРУЕВ

Три месеца в годишния календар са особено важни за тракийци: март, защото тогава е Денят на Тракия, отбелязван всяка година в деня на падането на Одрин, декември, когато е роден Капитан Петко войвода – български национален революционер, посветил живота си на освобождаването на тракийските българи и обединението им с България, но и символ и патрон на тракийската организация, и естествено сегашният летен месец

водеха (все отбор млади момчета.) Борба юнашка подеха /из Странджа роба въстана – (за правда, свобода народна!“

Бях на 2 август на националния събор в Славейно, там друга песен прозвуча в ушите ми, родопска: „Приймай, горо, закрилия) Пеюва вярна дружина,.. Запомних прочувствените думи от приветственото писмо на вицепрезидентката Маргарита Попова: „По тези места во веки веков ще гори огънят на саможертвата, храбростта и родолюбието на войводата Пею Шишманов, на безсмерт -

Август - Тракийският месец

• Тодор Коруюв

август. През август двата християнски празника – Илинден и Преображение влязоха със свещените си имена във втория след Априлското въстание от 1876 г. връх в национално освободителното движение на българския народ – Илинденско-Преображенското въстание. Вярно е, че бойните действия в Македония започват на 2 август 2003 г. т.е. на Илинден, а в Тракия и Странджа въстанието избухва на 19 август, сиреч на Преображение Господне. Но въоръжената борба на македонци и тракийци е неразделна, не само, защото има един двигател – Вътрешната македоно-одринска революционна организация, но и защото има една цел – освобождаването на българското население, останало в пределите на Османската империя и присъединяването му към България. Още клетвата говори за единността на въоръжената борба: „Заклевам се в Бога, вярата и честта си, че ще се боря до смърт за свободата на българите в Македония и Одринско...“

Петрова нива ни събира и тази година. Не може да бъде иначе, тази местност е исторически маркер на народната епопея през 1903 г. Епопеята е възпята и в народната песен, което е знак, че не може да се изтрие от българската памет. Като в оная странджанска песен, в която „пиленце, пьстро славейче“ пише историята: „Първия беше – вървеше – (сам си ми Георги Кондолов,) след него беше – вървеше – (Лазар Маджаров войвода,) след тях си чети

ните му четници, на знаменосеца им Никола Шишманов, на всички онези достойни българи и горди родопчани, последвали великия призив на Илинденско-Преображенското въстание: „Хиляди пъти по-добре смърт, отколкото скотски живот!“

Същия ден и в другото комитско село Чокманово, от което са Христо Караманджуков – революционер, делегат за Петрова нива, виден тракийски деец и още много поборници, чийто портрети са подредени в читалището. почетоха подвига на преображенци. Открит бе гранитен паметник „Родопчанката“ – символ на планината, дело на младия скулптор Ангел Каравланов и подарен от него на селото. На паметника е изписал: „Бела съм бела, юначе – цела съм света йогрела...“

Месец август е богат и със значителни прояви, свързани с песенното наследство на тракийци като традиционния фестивал „Богородична стъпка“ в Старозагорските минерални бани и Втория конкурс за хайдушка и комитска песен „В прослава на хайдутството“ в с. Бръшлян. Все успешни стъпки за запазване и популяризиране на тракийския фолклор.

СТОЯН РАЙЧЕВСКИ

Болката по Тракия не напуска тракийските българи, принудени в 1913 г. да напуснат родните си огнища и след края на Първата световна война. Вместо осъществяването на национални идеали, заради които България бе въвличена и в тая война, страната се оказа загубила не само богати земи, но и че напразно е проляла кръвта на стотици хиляди убити и ранени свои синове. На 16 май 1920 г. в Народния театър в София е организирано голямото събрание, в което българските интелектуалци и гражданство приемат и изпращат до представителите на Великите сили протестна резолюция против лишаването на България от излаз на Бяло море чрез предаването на Тракия на Гърция.

На това събрание най-видни български учени произнасят остри речи на протест, заклемяващи несправедливостта спрямо законните стремления на българския народ към национално обединение, право, широко прокламирано и обещано от съглашенските сили за всички народи още преди края на войната. Тези речи на видните български учени и интелектуалци най-добре отговарят на тогавашните настроения в българското общество, което трябва да лекува много тежки рани, за които то не вижда друг лек, освен надеждата, че ще дочака деня на справедливостта и възмездие. Професор Любомир Милетич, който седем години по-рано е описал погромите и избиването на хиляди българи в източната част на Тракия, сега произнася пламенна реч в защита на българите от Западната Тракия, които са заплашени от същата съдба. Тази реч е елемент от замислената от него книга за разорението на западнотракийските българи, която авторът не успява да довърши, затова ще цитирам няколко по-обстойни извадки от същата реч:

„След като ни взеха Македония и Добруджа, сега с решението в Сан-Ремо искат да ни лишат и от Тракия - от земята, върху която нашият народ има неотменно право и която ни открива изхода към Бяло море. С това неправдата спрямо нас минава всякакви граници и затова, въпреки казаното, ние още не губим всяка надежда, че вършителите на нашата съдба, там на Запад, негли о време ще се опомнят. Считаме за свой дълг в това събрание от името на сдружената българска интелигенция да напомним на света за българските съществени права върху Тракия...“

След тези думи на протест стесня авторите на Ньойския договор от 1919 г. и последвалото го решение от Сан Ремо, стоварило върху тракийските българи

РАЗОРЕНИЕ НА БЪЛГАРИТЕ СЛЕД НЬОЙСКИЯ МИРЕН ДОГОВОР ОТ 1919 Г.

нов жесток удар, който ги прогонва от Беломорието и лишава България от излаз на Егейско море, Милетич припомня също, че това се прави при една още незагаснала кървяща рана от откъсването на Източна Тракия от българското тяло през 1913 г.: „Страшният удар през нещастната 1913 г. се стовари главно върху българите от Източна Тракия. Изхвърлени през българската граница и сега още тия наши изгнаници с трепет на душата чакат спасителния зов, да

кументирано в съчинението ми „Разорението на тракийските българи“ за вечен спомен на страшните български страдания в тоя край.“

Милетич завършва речта си в препълнената зала на Народния театър с упрек към Великите сили, които по отношение на България игнорират широко прокламираните принципи на Уилсън за правата на народите, възприети и от Съглашението: „Не можем да не запитаме, как е възможно така да се игнорира едно толкова въ-

за да спаси ближния си, да издигне върху развалините на една отживяла култура нова, жизнена, национална култура на свободния човек! Стремелът на българския народ да обедини българското племе не бе нищо друго, освен израз на един основен закон на всеки индивидуален живот. По пътя си ние срещнахме силни неприязни в лицето на най-напредналите по култура и цивилизация народи, които ето вече два и три пъти ни връщат назад...“

които ние бяхме противници през войната. Напротив, когато се говореше за Балканиите, особено от английските държавници, подчертаваше се необходимостта от един мир, почиващ на националния принцип и на справедливостта. Нещо повече. В Париж, в Лондон, навсякъде се правеха декларации, че тая война е един кръстоносен поход на правото против грубата сила и че победата на новите кръстоносци ще въдвори на земята мир траен, защото ще бъде зачетена

иначе, и при най-спокойна оценка, нарушението на Солунското примирие, отнемането на Добруджа, решението на македонския въпрос... Колкото за Тракия, господа, за Тракия българското обществено мнение има всички основания да мисли и да заявява, че е измамено, че дори правото на победителя е прескочено, за да се одуши един жизнеспособен народ.

Тракия не принадлежеше на никой съюзник на Съглашението; тя не бе завзета от войските му; за нея спор между България и нейните съседи не съществуваше; както видяхме, дори Гърция многократно се отказва от нея и то в моменти, когато можеше да я държи в ръцете си...

Към кои принципи, към кое понятие за право трябва да отнесем договора от Ньой, за да не кажем, че той е чудовишен? Каза ни се, че нашият грях е голям, непростим, защото сме дигнали ръка срещу ония, които се борили за правда...“

Болка и огорчение звучи и в словата на останалите изказващи се на това протестно събрание в Народния театър видни български интелектуалци, като професорите Михалчев, Иширков, Романски и други, но думите на професор Борис Вазов дават една по-друга насока на общия миньорен тон, която трябва да мобилизира вътрешните сили на българския народ, припомняйки му епизоди от неговото недалечното минало: „Като че ли не сме ние народът, който се би и победи при Шипка, който още в пелени изнесе съдбоносната победа при Сливница, който с един вихър от героизъм помете една империя в боевете при Селиоли и Люле Бургас, който с един дъх превзе Одрин и Тутракан, който със желязна дисциплина и безпримерно пожертване победи противника в страшните боеве при Дойран... Стига сме се признавали виновни! Защото колчем пъти сме простирали ръце за прошка, толкова пъти тия ръце са били улавяни и обвързвани по-здраво с вериги... Стига унижения, защото те вече падат върху целия народ! Нека веднаж за винаги разберем, че пред нас стоят не правосъдници, а прости отмъстителни...“

И тук Борис Вазов изрича тежките, но правдивите думи за големите отговорности на българската интелигенция пред народа, от която той рано или късно ще поиска сметка: „Господа! Нека треперим пред мисълта, че един ден събуденият народ, в своите страдания, в своята безнадежност ще запита: „Где беше моята интелигенция, която аз родих, отхраних и обличах? Где беше тя да ме събуди, ако съм заспал; да ме упъти, ако съм се заблудил“...“

си се върнат в напуснатите домашни огнища. Какво препатиха тия наши еднородци, а заедно с тях и българите в Западна Тракия, тук не е за казване. Едно само трябва високо да се изтъкне, а именно, че в грозната хайка, устроена тогава против българското население, което даде страшни жертви в живот и имот поради редките дори и в турската история извършени над него жестокости, ръководна роля имаха тракийските гърци. Няма да се спирам по тая печална тема, (която) подробно е до-

пиеше противоречие. Искат да кажат, може би: „Какво от това, че вие малките ще страдате?“ Да, ние сме били и сега сме в Европа най-мъченическият, най-страдалческият народ... Българинът е роден да живее свободен, да се радва на живота, да твори. Духовният живот на българския народ се корени в една стара нравствена култура... Нашият малък народ вече достатъчно показва най-висша воля, като даде пример на възвишен характер, та с цената на своя живот се опълчи против злото,

В същия смисъл и дух на това събрание се изказва и професор Н. Милев: „Когато в края на 1916 г. председателят Уилсън направи първото свое предложение за мир, Съглашението, в една прочута нота заяви между другото, че що се отнася до близкия Изток, то е безвъзвратно решило да изгони турците от Европа, но за разпокръване или дори за наказание на България в този документ не ставаше и дума. За подобно нещо няма помен и в каквито и да е други официални изявления от страна на ония, на

свободната воля на народите и ще се обезпечи равенството и свободата на всеки от тях. Когато, обаче дойде победата, тъй неочаквано пълна, щото нищо не можеше да се противи за установяването на тоя мир, ние чухме да се провъзгласява над всички принципи правото на победата.

Но, господа, това, което стана с малкия български народ, това не е и правото на победата – то е безогледно злоупотреба с победата, тържество на насилието! Как може да се окачества

Продължава в следващия брой

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ И ПРЕДТЕЧИ

ИВАН КАНЕВ - УЧЕН СЪС СВЕТОВНА НАУЧНА СЛАВА

Иван Канев е потомък на тракийски бежанци от многострадалното село Манастир, сега в Гърция. След насилственото изгнание от родния край родителите му се установяват в с. Малко Шарково, Елховско, където се ражда бъдещият голям учен и неуморим радетел за реформата на БАН и на българската наука като член на ВАК, член на Общото събрание на БАН и директор на две основни научноизследователски звена – Институт по паразитология и Институт по експериментална патология и паразитология. Професионалните му виждания за реформата се различават съществено от тези на началниците и опитите му да промени някои от недъзите в науката са последвани от наказания и уволнение. Сега живее в САЩ и работи за американски университети. Професор Иван Канев е завършил Ветеринарна медицина в София.

Проф. Иван Канев постъпва на работа в БАН по покана на академик Иван Василев, при който полага като студент изпити. Впечатлен от отговорите и нестандартното му мислене, академикът му предлага работа в ръководената от него Централна лаборатория по хелминтология (ЦЛХ) в БАН. С течение на времето придобива две научни специално-

Никола Инджов представя видни съвременни интелектуалци, потомци на тракийски бежанци.

сти – паразитология, която получава в България и молекулярна биология и цитогенетика, за които придобива диплома и лиценз в САЩ. ВАК му присъжда директно научната степен „Доктор на науките“ за дисертация, която е започната като кандидатска. На апробацията дисертацията е отхвърлена и спряна от защита по искане на партийния секретар, научния секретар и заведущ секцията. Спряната дисерта-

ция е изпратена за експертни оценки при най-добрите специалисти по темата в СССР, САЩ, Източна и Западна Германия. Всички експерти дават в писмен вид високи оценки и предлагат единодушно дисертацията да бъде призната директно за голям докторат. Въз основа на тяхното мнение и широката подкрепа от български учени, ВАК прави изключение и му присъжда директно научното звание „доктор на

биологическите науки“.

Като професионален учен работи и публикува съвместно със 120 учени от цял свят. За огромната му международна дейност е номиниран и награждаван в чужбина. В институт към Руската академия на науките (РАН) е награден с медал (1996) и избран за почетен член на научно дружество към РАН (1997). В САЩ е номиниран за „Учен от чужбина с изключителни възможности в

науката“ (1998) и избран за почетен член на американски университет (2003). В Израел е награден с медал за успешно решена научна за-

гадка в района на свещените за евреите, християните и мюсюлманите места. Миналата година в „Тракия“ ви запозна с големия учен.

ТУК ПОМЕСТВАМЕ ОТКЪСИ ОТ ИНТЕРВЮТА И НАУЧНИ СЪОБЩЕНИЯ НА ПРОФ. ИВАН КАНЕВ

Хората на науката, образованието и бизнеса не са врагове, а партньори. В Европа и САЩ те работят рамо до рамо в едни и същи комисии и бордове и заедно търсят изгодни решения и за науката и образованието и за бизнеса. У нас отношенията между учените и бизнесмените са неадекватни и некоректни.

Струва ми се, че и ние, професионалните учени от този форум (bulgarianscienceproblems) постъпихме неадекватно, а на места и некоректно спрямо един обърнал се за диалог с науката млад бизнесмен.

Името на този бизнесмен е Нико-

НАУКАТА И БИЗНЕСА ЗАЕДНО!

лай Горчилов, а не Горчилков, както бе изписано многократно в този форум. Наличната за него информация в Интернет показва, че той е добър специалист по компютри и по компютърни комуникации и е един от двамата основатели и директори на Орбител, преди тази фирма да бъде купена от чужда фирма. Надявам се не греша, че е син на дългогодишна уважавана служителка на БАН, ст.н.с., починала наскоро. Не е нито Андрешко, нито мутра, нито Бай Ганьо, както се опитват да го представят в няколко постинга. Не

робува на монополизацията, колективизацията, масовизацията и бюрократизацията, под чиито гнет охкат и пыкат стотици млади и стари учени. Професионално поема и носи риск и лична отговорност и залага в собствен бизнес и името си, и парите си. Ако губи, губи своите пари, не държавните. Когато печели, създава работа и доходи и за другите около него.

Далеч съм от мисълта да представям г-н Горчилов като перфектен и безгрешен човек и бизнесмен. Това, което ме вълнува и което се

опитвам да кажа е, че този случай е показателен за неадекватните отношения, които съществуват между хората на науката и бизнеса в България. Тези неадекватни и вредни за науката, образованието и бизнеса отношения не се изглаждат. Те се влошават. Време е онези български учени, които са били заблуждавани с години и все още живеят в заблуда, да разберат, че проблемите в науката и образованието не идват само отвън и от парите на държавата. Много от големите проблеми, включително бедността и деструкцията в БАН идват от лошата реформа и от некомпетентното управление.

Хромозомите крият невероятни тайни, но вече ги разгадаваме

Започнах изследвания с хромозоми преди около 30 години, когато живеях в България и работех като паразитолог в Българската академия на науките. Тогава, по обективни и субективни причини в БАН нямаше необходимите условия, техника и финансиране за разгадаването на костеливите тайни на хромозомите. Това стана възможно, след като се преместих в САЩ и започнах работа в американски университет, в който имаше модерни технологии, обилно финансиране и други условия. Те направиха възможно да открием проблеми и да предложим нови решения за неточностите и грешките в познанията за строежа и функциите на хроматина и хромозомите, за някои процеси при деление на клетките, за механизмите, които причиняват рак, безплодие, спонтанни аборт, аутизъм, синдром на Даун, на Търнер, Пато и други от най-опасните и най-често срещаните синдроми и болести с хромозомен произход. Ние открихме, че хромозомите са подобни по строеж и функции на трансформаторите за ток и показват прилика с електрическите системи. Подобно на тях те имат

в структурите си елементи и компоненти, чиито функции съответстват на тези, които са описани във физиката. Тези структури се използват от хромозомите за генериране, транспортиране, излъчване и приемане на електрически заряди и сили. Досега се считаше, че хромозомите имат само една-единствена функция и тя е да са носители на генетична информация. Ние открихме още няколко други функции, в които хромозомите използват генерираните от тях електрически заряди, сигнали и сили в различни процеси и механизми в делението на клетките... Ние открихме също, че хромозомите се разпознават и формират хомоложни двойки благодарение на способността на всяка хомоложна двойка да излъчва и приема свои електрически сигнали, които имат строго специфична честота и дължина на вълната. Хромозомите използват от милиони години този уникален метод за собственото си разпознаване и локализиране, така както сега през 21 в. същият метод се използва за локализиране на хора, коли и други обекти чрез системите за глобално позициониране. В процеса на рабо-

тата открихме, че те правят това дискретно и независимо от останалите 46 хромозоми в ядрото, като използват свои сигнали, които се излъчват само на тяхната честота. Според нас това е и истинската цел на спирализацията и пакетирането на хромозомите.

Тези открития ще намерят приложение там, където има проблеми и неточности в познанията за еволюция, за генно модифицирани храни и организми, за създаването и използването на ембрионални стволово-клетъчни линии.

Биохимията бе превърната в генетиката и в молекулярната биология в нещо като култ и догма. Големите пари и големите надежди бяха наливани в проекти и програми за изучаване на протеини, ензими и гени. За да няма недоразумение и да не бъде набеден и обявен за враг на биохимията, тук бих желал да кажа, че инвестираните пари в биохимията не са хвърлени на вятъра. Напротив, те позволиха да бъдат направени хиляди големи и гениални научни открития за строежа и функциите, за хроматина, хромозомите, гените, протеините и ензимите. И всичко това е без съмнение силната страна на би-

охимичните изследвания, което се доказва по безспорен начин и от десетките Нобелови награди, които са раздадени за тях от 1901 г. досега. Обаче превръщането на биохимията в царица и догма в полето на генетиката и молекулярната биология има и негативна страна, и тя е в загърбването и оставянето за близо век и половина неразкрити и непознати важни проблеми. Сред тях са откритите и решените от нас проблеми.

Ракът например също е от загадъчните заболявания. Когато говорим за рак, трябва да се има предвид фактът, че това е клинично заболяване от генетичен произход. По тази причина рактът се изучава на две места в два различни аспекта – клиничен и генетичен. Не се знае защо рактът, причинен от един и същи ген, протича различно при различните пациенти и те реагират по различен начин на химиотерапия. Някои оздравяват, други не. Не се знае и защо лекуването с лъчева терапия дава положителен ефект при някои пациенти, а при други влошава и усложнява заболяването. Направените от нас открития наистина дават отговор на всичките тези въпроси.

Ние открихме, че структурите и функциите на хромозомите и гените се повреждат заедно с протеините и ензимите, но винаги и първопричината за поява на рак не е у тях, а в дисбаланса между генерираните от хромозомите електрически заряди и сили. Протеините, ензимите и гените са повредени от тях и са тяхна жертва. Прекъснати, разместени и транслоцирани от електрическите заряди и сили, техните структури и функции са повредени и водят до появата на рак. Като говорим за вина и виновни за появата на рака, тук бих желал да кажа на онези болни и техните роднини и приятели да не търсят вина у себе си и да не обвиняват персонално други за появата на рак. Казвам това с пълна увереност, защото в появата на туморните клетки у всеки един от нас участват в еднакъв брой хромозоми от нашите майки и бащи. От тяхната съвместна работа зависи дали у нас, техните деца, хромозомите ни ще са „спокойни“ или „бурни“, и ще продуцират електрически сили и заряди, които ще повреждат гени, протеини, ензими, и ще провокират появата на ракови клетки. Вината за това не е персонална.

70 ГОДИНИ ОТ СМЪРТТА НА ПЕТЪР АНГЕЛОВ – ПИЕР

„Не е важно колко си живял на този свят, а как си изживял дните си“

На 18 юли тази година се навършиха 70 години от смъртта на верния син на Тракия и борец срещу фашизма Петър Ангелов

КОСТА ЛЬОНДЕВ

Той е роден на 6 май 1918 година в Кара клисе, Димотишко, днес в Гърция. Когато той е на 6 години, родителите му са принудени да емигрират в България. След дълги митарства семейството се установява в Малки Воден. Малкото момче от рано се сблъсква със съдбата на тракийския бежанец. Както хилядите тракийски семейства, прогонени от родните места, така и семейството на Петър Ангелов преживява разорения и мизерия. Малкият Петър помага във всичко на родителите си, но това не му пречи да завърши с отличен успех прогимназията в Малки Воден. През учебната 1932/33 година той вече е ученик в свилградската гимназия „Д-р Петър Берон“. Той е един от най-будните ученици и естествено е в първите редици на ученическата стачка през 1932 година, която е насочена срещу опита на властта да ограничи ученическото самоуправление. Наказан е с „мърмене пред класа“. На следваща година влиза в Работническия младежки съюз. Негови най-добри приятели от това време са братът на Бинка Желязкова и по-късно академик – Любомир Желязков, скулптора Димитър Алексиев – Алексшето и Димитър Вангелов. През 1934 г. учи в хасков-

ската гимназия, защото свилградската е закрыта.

През 1937 година Петър Ангелов завършва средното си образование и заминава за София, където е приет в Юридическия факултет на Софийския университет. В същия факултет е приета и видната млада антифашистка Лиляна Димитрова. Студентът от Малки Воден е сред най-активните антифашистки настроени студенти. В първите редици е на всички акции, организирани от БОНСС (б.р. – Български общ народен студентски съюз е организация на българското студентство, свързана с Българската комунистическа партия). Спомням си една снимка, която ми показваше неговият приятел и състудент Димитър Вангелов – Чукача. На нея се виждаше, как те двамата са вдигнали на раменете си Лиляна Димитрова, тя говори пред митинг в градинката до СУ.

Пак от разказ на Димитър Вангелов разбрах, че между Пиер и Лиляна Димитрова е имало много силно приятелство.

Петър Ангелов е първенец във всичко, винаги е весел, усмихнат и работлив. Такъв е и в дейността си на студентското тракийско дружество. Неговите състуденти тракийци го запомнят с неподправената му ус-

мивка, младежкия му жар и ентузиазъм във всяка работа.

След завършването на университета, Петър Ангелов постъпва в Школата за запасни офицери. Бързо печели любовта на подчинените си школьници и уважението на началството. Някак естествено той става адютант на началника на школата. Това не му пречи да продължи своята активна антифашистка дейност. Пиер е сред организаторите на проведената през 1943 година тайна конференция, в която изцяло участват школьници. Пред тях той разяснява защо царската политика е пагубна и защо това ще доведе България до трета национална катастрофа. Конспиративната му дейност е разкрита и той попада в лапите на фашисткото военно правосъдие. Заедно с него е арестуван и Юлия Огнянова – Лена, която е отговаряла за конспиративните групи в софийския гарнизон.

Въпреки жестоките изтезания фелдфебел-школьник Петър Ангелов не издава никого от 66-те школьници участващи в конспиративните групи. На 14.06.1944 година е произнесена присъдата му – смърт чрез разстрел.

Ето какво разказва един от школьниците, участвал в разстрела:

Беше 18 юли 1944 г. На-

шата 7-ма рота бе определена да извърши екзекуцията. Заведоха ни в подземното стрелбище на школата. Началникът на школата ни каза, че Петър е искал да взриви школата и да ни избие. Искаше да ни надхвие срещу Петър. Въведоха и него в стрелбището. Куртка му бе закопчана, но без амуниция. Лицето му изпито, но очите светеха, от него струеше онази сила, която вдъхваше доверие. Той надви всичко в себе си, огледа ни, разходи се между нас, отправи ни последната си блага усмивка. Прочетоха присъдата. Свещеникът отиде да го изповяда, но той отказа с думите „Чист съм пред своя бог!“ Началникът издаде заповед да го завържат за стълба. „Няма нужда! Аз не съм беглец! Искам сам да командвам стрелбата!“ Докато го привързват за стълба той пита дали е разстреляна Юлия, но му отказват отговор. Вместо последно желание Петър Ангелов казва „Господа, смърт на фашизма, да живее свободна и независима България!“ Последните думи са заглушени от съскащата команда на поручик Борис Астарджиев: „Стреляяяяя!“

Нито един изстрел не е в Петър. Тогава той се обръща към войниците с думите:

Момчета, така ли съм ви учил и що за стрелба е

това! Слушай моята команда! Цели се право в сърцето! Огън!

Така само на 26 години в разцвета на силите, два месеца преди падането на фашистката власт загина Петър Ангелов, тракиецът – антифашист.

Юлия Огнянова е осъдена на доживотен затвор. От изтезанията по време на разпитите тя остава инвалид. След 9.9.1944 година завършва режисура в Москва и се отдава на преподавателска дейност във ВИТИЗ/НАТФИЗ. Нейни ученици са изтъкнати артисти и режисьори от калибъра на Теди Москов, Мая Новоселска, Васил Василев – Зуека, Александър Морфов и други.

Паметта на героя, командвал сам разстрела си, е поругана от ... учителски колектив. От 1983 година до 1995 година сегашната професионална гимназия „Христо Ботев“ е средно професионално-техническо

училище, което носи името на Петър Ангелов. На втория етаж е аранжиран кът на училищния патрон, а на самия вход има възпоменателна мраморна плоча. Една нощ всичко напомнящо за патрона на училището изчезва и никой не знае какво се случва. Малко след това, по предложение на преподавателката по история и философия Стоянка Гюзелджова училището е преименувано на „Христо Ботев“. При подготовката си за публикацията реших да се поровя в архива на училището, надявах се да открия някакви неизвестни днес факти за Петър Ангелов. Изпитах титанично разочарование, когато разбрах, че няма ни вест, ни кост за този велик българин в училищния архив. Стари учители ми довериха, че по силата на политическата конюнктура всичко свързано с Петър Ангелов е било събрано и изхвърлено за вторични суровини.

ВИДНИ ДЕЙЦИ НА ТРАКИЙСКОТО ДВИЖЕНИЕ

ПРОФ. ИВ. ФИЛЧЕВ

Роден е в гр. Нова Загора на 11 май 1884 г. в многодетно семейство. Изпитва всички несгоди на сиромашкия живот и от малък е принуден да работи за прехраната си. Възпитан в свободолюбив дух от своя учител, Руси твърде млад напуска родния си край и търси връзка с борците за народна свобода. В Бургаско се среща с Михаил Герджиков и е приет в четата, която се готви да премине в Турско във връзка с конгреса на Петрова нива. По-късно участва в нападението на турската казарма и освобождението на град Василико – Царево.

През пролетта на 1904 г. Руси формира малка чета и навлиза в Малкотърновско с агитационна цел. На следващата година четата на Руси Славов действа в района на р. Марица и р. Арда в Кърджалийско

Руси Славов Георгиев

и Ортакьойско. По време на Балканската война, вече начело на отряд, се бори в района на Софлу и го освобождава от турците. Руси Славов с отряда си помага на българските войски в района на Фере и при пленяването на Явер паша, а след това участва при обсадата на Одрин.

След реокупацията на Източна Тракия от турците Р. Славов сформира нова чета и заедно с войводата Димитър Маджаров осигурява охраната на принуденото да напусне Тракия българско население от Дедеагач, през Фере и Армаганската долина. В началото на многохилядната колона е четата на Р. Славов, а Димитър Маджаров с неговата чета е ариегардна охрана. След нечовешки мъки и стотици

жертви колоната успява да се прехвърли успешно на българска територия.

След войните Руси Славов не прекъсва връзките си с Беломорска Тракия. Избран е в Областния училищен съвет в Гюмюрджина и отговаря за училищното и църковното дело в Софлу. Включва се в дейността на ВТРО, участва в българотурския конгрес на височините при Химитли, Гюмюрджинско.

През мирния период е делегат на Десетия извънреден конгрес на тракийската организация през 1926 г. в София. От 1929 г. става член на КСТ.

Умира на 2 декември 1937 г. в Пловдив. В негова чест са издигнати паметници в Маджарово и Нова Загора.

ВАЛЕНТИНА АНГЕЛОВА

Втори конкурс за хайдушки и комитски песни се проведе в малкото китно странджанско село Бръшлян. Той бе посветен на 90 години от рождението на народния певец Сава Попсавов, който е родом от селото.

Предидният първи конкурс е бил през 2005 година, като след това е бил прекъснат поради ред причини.

Над 90 бяха участниците в конкурса „В прослава на хайдутството“. Те бяха от Велико Търново, Варна, Сливен и от цялата бургаска област. Сред тях имаше много млади хора, а най-малкият участник бе на 5 години от Царево. Най-възрастният бе на 81 години от Малко Търново. Той изпя две хайдушки песни. Едната от тях е „Отдолу идат две комитчета“, която впечатли журито, тъй като не са я чували досега. Въпреки възрастта си, човекът пъ с много настроение, със съхранен добър глас. Журито оценяваше преди всичко оригиналното поднасяне на песента и артистизма. Децата са особено интересни и пеят с хъс, каза един от членовете на журито.

Програмата започна с водосвет в храма „Свети Петър“, след което започна и самият конкурс. Участниците не се уплашиха нито от високите температури и топлото време, нито от краткия, но проливен дъжд

и дадоха всичко от себе си на сцената в центъра на селото.

Самото село Бръшлян е архитектурен и исторически резерват от 1982 г., като в него са запазени автентични къщи, характерни за странджанската архитектура от 18–19 век, а на няколко километра от селото има следи от долмени и тракийски светилища.

Журито връчи два приза – за най-оригинално представяне на хайдушка песен и един в памет на Сава Попсавов. След награждаването на победителите в конкурса програмата продължи с откриването на паметник на Пано Ангелов и Никола Равашола, дейци на Вътрешната македоно-одринска революционна организация. „Горди сме, че можахме да допринесем за поставянето на паметника“ – каза Тодор Ангелов, председател на Тракийско дружество „Екзарх Антим I“ – град Бургас. Само от черноморския град дойдоха над 150 души специално за събитието. Членовете на Бургаското тракийско дружество поставиха и венец на новия паметник, който се намира в центъра на село Бръшлян.

Денят завърши с концерт на странджански певци, които се погрижиха за доброто настроение на всички присъстващи.

Кр.Премянов се среща със служебния премиер

На 26 август председателят на СТДБ Красимир Премянов се среща със служебния премиер проф. Георги Близнашки. Двамата са обсъдили ситуацията на българите в Украйна и някои въпроси на тракийската организация.

НАЦИОНАЛНА ИНИЦИАТИВА „ПО ОБРАТНИЯ ПЪТ НА ДЕДИТЕ“

БОЖАНА БОГДАНОВА

Не се мина и месец от пътуването на потомците на тракийски бежанци „По обратния път на дедите“, осъществено от 3 до 6 юли 2014 година до родните места на дедите ни в Одринска Тракия, и кметът на с. Ейлягюню в Турция Акгюл и негови съграждани пристигнаха в България, за да посетят с. Атолово и се срещнат с новите си приятели, да научат повече за тях за техния бит, обичаи и ежедневие.

А в Атолово ги чакаха Николай, Димитър, Божил, Стойко, Илия и още много потомци на тракийски бежанци, прогонени в далечната 1913 година от родното село Ейлягюню, Одринска Тракия. Те се събраха пред кметството. Вълнуваха се и притеснени си мислеха „Какво още остана недоизкусено...“. И фотограф осигуриха. Но когато гостите пристигнаха всичко си тръгна, както си му е редът. Посрещнаха ги с българска питка и с „Добре дошли при нас“. Гостите разгледаха кметството. То бе чисто и подредено. „Браво на кмета и на помощниците му!“ клатеха глава гостите одобри-

Атолово посреща гости от Ейлягюню

телно и с възхищение. Пред паметника на лорд Атол, помогнал някога на тракийските бежанци да построят къщи в селото, си направиха снимки. После се отправиха към дома на кмета. Макар Стефан Сотиров да отсъст-

ваше от селото по важни дела тези дни, съпругата му приветливо ги посрещна и предостави възможност да разгледат селския двор и оранжерията, лозето, свинефермата и птицефермата, които личи си с много любов

и мерак са правени. „Ашколсум“ възкликнаха гостите. Разказаха и им показаха още интересни неща от селото, които можеш да видиш и за които да чуеш, когато пристигнеш в Атолово. Накрая се упътиха към читалището, чи-

ито зали много често са пълни. Възхищението не слизаше от лицата на гостите, които с интерес разгледаха изложбената зала, празничните носии на бабите от преди сто години и експонатите, събрани и представени по своеобразен начин, за да напомнят на младите за корените в миналото и живота на дедите. Накрая всички седнаха на софрата, която жените бяха спретнали – по стар български обичай – с питка, български деликатеси и напитки. Гостите ахнаха и не спряха да снимат този символ на българското гостоприемство. И като се започна една приказка... Времето не стигна да си разкажат историите, да си зададат въпросите, да уточняват, да размишляват... Темите много... И все интересни... Телефонни номера си размениха и си обещаха взаимно гостуване. И за радост на всички Илия Терзиев, председателят на читалищното настоятелство, успя да пристигне от дълъг път и поднесе от името на всички атоловци подаръци на гостите. „Винаги сте добре дошли при нас и вие, и ейлягюнювци“ покани ги отново той.

Мирът може би е истинската заплаха за лидерите на Израел и Хамас

ЕЙМИ УИЛЕНЦ, РОЙТЕРС

Време е да се замислим дали Израел и Палестина някога ще излязат от моралната бездна, в която сами са се потопили, и дали ще обсъдят заплахата от мира.

„Заплаха“ е правилният термин. Защото мирът е опасен за лидерите в Близкия изток.

Винаги е бил. В началото на 90-те години обаче председателят на Организацията за освобождение на Палестина Ясер Арафат и израелският премиер Ицхак Рабин, всеки от които мразеше всичко, което символизирал другият, знаеха, че всеки от тях има свои причини да работи за мир. Може пък мирът да се окаже по-добър от войната за бъдещите поколения, мислеха си те. Със сигурност нямаше да е толкова опустошителен. Не че онези дни бяха някаква идилгия, но мирът поне беше нещо вероятно.

Трагичната истина е, че позициите сега са се втвърдили.

Днешните управници, учудващо лишени от въображение и реагиращи на ставашото, не изгарят от желание до поемат лекарството на мира. И Рабин, и Арафат научиха по груб начин, че стремежът към мир е опасна и рискована задача.

След изминалото десетилетие могат ли двете страни някога да намерят толкова смелост, че да преодолеят изкривената си взаимна история и да седнат на клатещи се нестабилни столове на масата за мирни преговори?

Това не значи, че двете страни носят еднаква вина за смутите и кръвопролитията от последните десет години.

Поведението на Хамас може и да е жалко и безотговорно, но Израел окупира ивицата Газа дори когато се изтегляше от нея, а безразборното му бомбардиране на цивилно население в място, което държи в плен, не може да се оправдае.

В крайна сметка обаче воюващите страни трябва да минат от взаимно избиване към траен мир, при който не се „окосяват морави“ (циничната израелска метафора за многократния им обстрел на ивицата Газа), нито се отвлечат войници, нито се екзекутират тийнейджъри, нито се разрушават квартали, нито се бомбардират играещи момчета.

Трудно е да се стигне дотам, защото ако има мир в Израел, населението вероятно ще стане по-неспокойно, по-загрижено за тежките вътрешнополитически проблеми, с които трябва да се захване правителството.

Мирът значи индивидуализъм и тежки политически битки. Войната значи групово мислене, тоест инстинктивна подкрепа за военните и премиера, който отива на война.

В Палестина (да я наричаме Газа засега) мирът би означавал предизвикателство да се измисли как да се управлява една нация, как да се създаде икономика, как да се води нормален семеен живот. Мирът отклонява общественото съзнание от омразата към Израел и груповото мислене. Войната, от друга страна, спира хората да се замислят дали техните управници им служат добре или зле.

Преди всичко обаче мирът е за умерените, а управниците както в Израел, така и в ивицата Газа презират умереността. Те презират компромиса, боят се от ръкостискането. Ненавиждат всичко, което води до мир, включително преговорите. До масата за сключване на примирие могат да бъдат заведени само от външни хора.

За тях войната е по-проста, по-лесна. Всъщност понякога изглежда, че омразата към Израел е просто инструмент в палестинската вътрешна политика, а презрението към Хамас – просто очакван предизборен елемент в Израел, ключова точка в политическата платформа.

Войната е основна съставна част от мита за сътворението на Израел. По същия начин интифадите са част от палестинската идентичност. Поведи война, организирай интифада и всички твои хора ще те последват.

Израелският премиер Беньямин Нетаняху например е с много по-висок рейтинг сега, отколкото преди да започне последният кръг убийства.

А почти всеки в ивицата Газа знае, че дългогодишната блокада на територията от Израел, плюс спорадичните му интензивни бомбардировки, са тласнали местните жители още повече в ръцете на Хамас. Сега поне три поколения палестинци са отгледани с романтичната идея за съпротивата. Така сегашната най-нова израелска операция в ивицата Газа „Защитно острие“ укрепи позициите на екстремистите. Ако утре се произведат избори, Хамас ще ги спечели убедително.

Гледната точка на всяка от страните е напълно понятна. Израел, както винаги, чувства, че е в екзистенциална война и сочи новите тунели и ракетите с по-голям обсяг на Хамас като основания за лошо израелско поведение. Хамас, разбираемо,

посочва бавното уморяване от глад и държане в плен на палестинците в ивицата Газа като причина за продължаващия, макар и безрезултатен, обстрел на Израел.

Цялата афера с Газа е патологично повторение на дисфункционалното отношение на тези два народа. И двата възприемат сами себе си като жертви, дори докато изстрелват ракети, които убиват цели семейства или имат за цел да убият цели семейства. Всеки психоаналитик може да ви каже, че и двата трябва да си променят поведението.

Лидерите от двете страни обаче не виждат така нещата. Като болни братя, всяка от страните има нужда другата да установи собствената си идентичност. Израел сега е почти

лишен от смисъл без палестинската заплаха. Колкото до палестинците, без съпротивата на израелското потисничество, кои са те в този момент?

Все пак по-отслабен от сегашния конфликт е Израел. Той е като ядосан голям брат. Просто продължава да удря и да удря без да осъзнае, че малкото братче е станало по-пъргаво, по-хитро, по-изобретателно и че има нови приятели.

Докато израелците отново използват задоволяващото мъжеството им клише на смазващите въздушни удари за справяне с врага, палестинците сега имат по-добро оборудване и инфраструктура за съпротива, а и по-умело крият ходовете си от израелското разузнаване. Сега Хамас може да удържи по-дълго и да докара мача до

продължения. Докато Хамас продължава борбата, нови и нови палестинци загиват в израелските бомбардировки, а подкрепата на международната общност за палестинския лагер расте. Това е блестяща стратегия: биеш се, умираш и губейки, печелиш.

Хамас трябва да поеме част от отговорността за цивилните жертви от неговата страна в този кръг на конфликта, обаче няма по-добро място да скриеш моралния си позор от телата на собствените си хора. Международното отвращение от убийството на невинни цивилни понякога може да спре превъзхождаща огнева мощ.

Сега е старомодно дори да се споменава мирният процес от Осло, но си струва да му се обърне внимание. Каква беше

идеята зад мира според Израел?

Причината за стремеж към мир беше, че нормализацията на палестинците би ги вкарала в семейството на порядъчните държави, с отговорности, различни от съпротивата и екстремизма. Този мир обаче драматично рухна след като екстремистите в двата лагера унищожиха умерените си хора. Започна втората интифада; Хамас превзе ивицата Газа; Фатах, организацията на Арафат, която се стремеше към мира, бе маргинализирана, а израелците отцепиха ивицата и бомбардират летището ѝ.

Войнстващият Израел де-нормализира жителите на ивицата Газа и гарантира, че те ще останат крайни в омразата си към Израел. Какво друго да прави едно население, където безработицата е 70-80%?

Наблюдателят на Близкия изток М. Дж. Розенбърг, който от десетилетия пише за израелско-палестинския конфликт, наблягайки главно на Израел, реши да спре да пише по време на тази последна битка. „Простичко казано, предпочитам повече да не пиша за Израел. Даже бих предпочел повече да не мисля за него. Най-вече защото загубих всякаква надежда за бъдещето му“, написа той.

Може би е грешка да се стига чак дотам. Екстремизмът на израелското държавно ръководство обаче дава твърде малко поводи в скоро време да се очаква смислена промяна в грозното статукво.

САЩ са провели неуспешна ОПЕРАЦИЯ ЗА СПАСЯВАНЕ на заложници в Сирия

САЩ са извършили операция за спасяване на американски заложници, държани от групировката „Ислямска държава“ в Сирия, но не успели да открият пленниците. Това призна Пентагонът. „Операцията включваше въздушни и сухопътни елементи (...) но приключи неуспешно, защото заложниците не бяха на набелязаното място“, се казва в изявление на Пентагона, цитирано от Ройтерс. Мисията е била одобрена от президента Барак Обама в началото на лятото, заяви Лиза Монако, помощничка на президента на САЩ по въпросите на борбата с тероризма.

Тези изявления бяха направени ден след като джихадисти разпространиха видео, показващо обезглавяването на американския журналист Джеймс Фоули, отвлечен в Сирия през ноември 2012 г. Джихадистите заплашиха, че ще убият още един заложник – американския журналист Стивън Сотлоф, ако продължат американските въздушни удари срещу „Ислямска държава“ в Ирак.

Според висши американски държавни служители решение за спасителната мисия било взето, след като разузнаването сметнало, че е успяло да установи къде са държани заложниците. Но няколкото десетки командоси, спуснати от самолети в Сирия, не ги открили и влезли в бой с джихадисти от „Ислямска държава“, преди да се изтеглят. В престрелката били убити известен брой джихадисти, а един американец бил леко ранен, когато хеликоптер бил уличен от неприятелски огън, уточняват източниците.

Вестник „Вашингтон пост“ съобщи,

че операцията е била проведена от спецчасти на въоръжените сили с участието на „практически всички служби“ и имала за цел освобождаване на заложници, сред които е бил и Джеймс Фоули, съобщи ИТАР-ТАСС.

Това е първият случай, в който САЩ разкриват, че американски военни са били на територията на Сирия след началото на кървавата гражданска война, избухнала преди повече от три години, отбелязва АП. Обама отхвърля призивите да прати американски военни в Сирия и негови критици го обвиняват, че предпазливият му подход е позволил на групировката „Ислямска държава“ да се укрепи там и да приеме офанзива в съседен Ирак.

Говорителката на Съвета за на-

ционална сигурност Кейтлин Хейдън заяви, че правителството не е възнамерявало да съобщава за неуспешната операцията, но го е направило вчера, защото станало ясно, че много медии се готвят да съобщят за спасителната мисия и правителството е нямало друг избор.

Не е ясно колко са американците, които специалните части са опитали да спасят в Сирия, отбелязва АП, цитирана от БТА.

Официалните източници, разказали за мисията, не пожелали да посочат точния брой, но други служители, които не са оторизирани да правят публични изявления, казали, че Фоули е бил един от най-малко четирима американци, държани в плен в Сирия.

Нов председател на Тракийското младежко дружество в Бургас

ВАЛЕНТИНА АНГЕЛОВА

На извънредно отчетно изборно събрание, младежите от тракийското младежко дружество към ТД „Екзарх Антим I“ гр. Бургас избраха единодушно за свой нов председател Христо Георгиев. Над 50 души присъстваха и дадоха гласа си за новия лидер на младежката структура. Той сам предложи свое ръководство, което

то също беше подложено на гласуване и прието с пълно мнозинство. За заместник председател е избран Росен Митев, за секретар – Валентина Ангелова и членове – Пламен Михайлов и Добромир Пендев. Христо Георгиев е активен член на младежката структура и има дейно участие в живота на дружеството, както на местно ниво, така и на национално. Изучава органична химия в университета „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас. Пожелаваме му много успехи в работата му на председател.

В дневния ред на събранието бе включен и отчет за дейностите на младежката структура от началото на годината до настоящия момент. Той бе направен от предишния председател – Тодор Ангелов, който сега е председател на ТД „Екзарх Антим I“ гр. Бургас, което и наложи избора на ново ръководство на тракийското младежко дружество. Бяха набелязани и обсъдени предстоящи мероприятия и участието на младежите в тях, както и основни насоки в работата на новото ръководство.

На 22 и 23 август в Ивайловград се проведе събор, посветен на 100 годишнината от заселването на изгонените от Мала Азия българи. На него присъстваха председателката на Тракийския женски съюз и на тра-

Събор на българите от Мала Азия

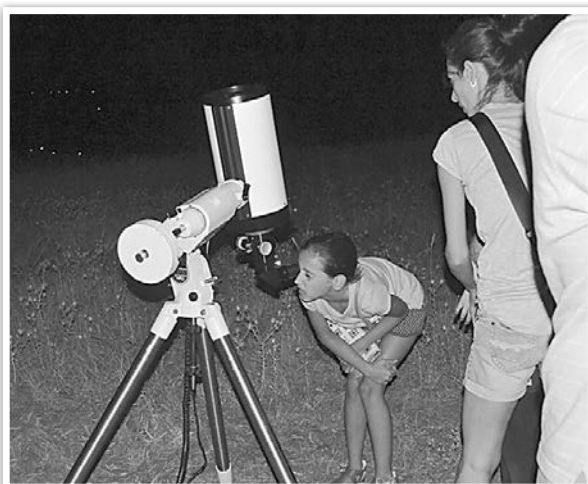
кийското дружество в Стара Загора Петра Мечева и председателите на дружествата в Кърджали Яни Янев и на Пловдив ген. Нонка Матова. Бе ор-

ганизирана изложба с фотоси за участието на тракийци в Първата световна война, подредена от Пловдивското тракийско дружество.

Астрономическа вечер в Бургаско

По случай Световния ден на младежта (12 август) в околностите на гр. Българово, Бургаска област, се проведе вече традиционната астрономическа вечер. Домакин на разходката под звездите е местното кметство и Тракийско дружество „Екзарх Антим I“ – гр. Бургас с председател Тодор Ангелов. Специалисти от Астрономическо дружество – Бургас помагаша на гостите да се ориентират в необятното звездно пространство, а специализираната техника помагаше за детайлното разглеждане на планетите. Ясното небе и хубавото време позволи на присъстващите да се насладят на красиви нощни гледки, като най-малките участници в събитието останаха най-доволни и очаровани.

„Радваме се, че това мероприятие с всяка година събира все повече хора – сподели кметът на града Йордан Йорданов – както и че бургаското Тракийско дружество активно подкрепя инициативата ни.“

Ново дружество

В село Бистрец, Бургаско, бе учредено ново Тракийско дружество. За негово име създателите му избраха името на дългогодишния активист и председател на ТД „Екзарх Антим I“ – д-р Стамат Апостолов. В работата на учредителното събрание взеха участие 17 активни тракийци от селото и гости от Бургас и Средец. Председателят на ТД „Екзарх Антим I“ – Тодор Ангелов дари на дружеството две важни за тракийското движение книги с пожелание за активна дейност и успехи в начинанията. Всички присъстващи единодушно решиха дружеството да е организационна структура към ТД „Екзарх Антим I“ – Бургас.

ПИЩАТ НИ

НОВО ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО ЗА ПАТРИОТИЗМА

Скъпи приятели,

В навечерието на славния 111 годишен юбилей на Илинденско – Преображенското въстание имам удоволствието да ви информирам, че подетата от нас инициатива да се отзовем на тревожния сигнал на кмета на община Малко Търново, нашия приятел Илиан Янчев, че паметникът на Петрова нива се нуждае от спешен ремонт, успяхме за месец да съберем и преведем по целевата сметка на общината сумата от 10 600 (десет хиляди и шестотин) лева. За мен е чест, че бях с всички вас в една група възникнала спонтанно, но демонстрирала, че кръвта вода не става!

Имам ново предизвикателство за вашия патриотизъм – да застанем зад инициативата на Съюза на тракийските дружества в България и община Малко Търново и в чест на 115 годишнината от въстанието да помогнем за възстановяване на една българска православна църква в Лозенград. Убеден съм, че след примера с реставрирането на българските църкви „Свети Георги“ и „Св.Св. Константин и Елена“ в Одрин по инициатива на тракийци, можем да го направим и в Лозенград, градът на екзарх Антим I-ви, на наши деди и предци!

Ген. Тодор Бояджиев

IN MEMORIAM

Тракийско дружество „Капитан Петко Войвода“ – Димитровград с прискърбие съобщава, че на 10 август след боледуване ни напусна Петко Желязков Петков – член на дружеството от създаването му, негов председател в периода 1994–1996 г. и един от доайените на тракийската идея в града. Тракийското дружество изразява най-искрените си съболезнования на близките на г-н Петков. Поклон пред паметта му.
Почивай в мир!

ТРАКИЙСКО – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А Печат: Алианс Медиапринт

Абонирайте се!

Каталожен номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: чл.-кор. на БАН Васил ПРОДАНОВ, проф. Иван ФИЛЧЕВ, Никола Инджов и Тодор Корубев; Главен редактор: Соня АНГЕЛОВА
e-mail: vesttrakia@abv.bg, stdb_sofia@abv.bg, тел.02/986 71 26; факс:02/987 57 53

КОРЕСПОНДЕНТИ: Валентина АНГЕЛОВА (Бургас) – 0887 794 455; Веселина АЛЕКСИЕВА (Варна) – 0888 89 59 27; Наско ТОДОРОВ – 0878 83 39 92; Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/884 25 59; Михаил МИХАЙЛОВ (Сливен) – 044/62 48 53; Виолета ФИЛИПОВА (Смолян) – 0301/63 008; Златка МИХАЙЛОВА (Хасково) – 038/632 060; Веска Ламбова (Шумен) – 0877 71 85 03; Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40
Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC:STSABGSGF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

Да бъдем достойни наследници на титаните

Поздравителен
адрес на
вицепрезидент
Маргарита Попова

Уважаеми г-н Янчев, уважаеми г-н Преманов, представители от Община Малко Търново и от Съюза на тракийските българи, уважаеми участници, организатори и гости, скъпи сънародници

Благодаря ви за високата чест да бъда патрон на Националния възпоменателен събор, посветен на 111-тата годишнина от Илинденско-Преображенското въстание. Щастлива съм отново да бъда част от тези тържества, символ на една горда българска традиция на преклонение и незабрана. В паметта на България с огнена сила горят и ще горят во веки веков имената на националните ни герои, които сътвориха с живота си и пренаписаха с подвига си българската история. В устрема към свобода, братство и равенство, в титаничния призив към революция, безсмъртните ни апостоли поведоха изтерзания български народ към бъдеще без поробители, без господари.

Гоце Делчев и Дамян Груев, Лазар Маджаров и Георги Кондолюб продължиха пътя на Васил Левски. Илинденската епопея донаписа страниците, на които с кърпави букви Ботев, Левски, Бенковски, Кара велов и всички други безсмъртни български революционери бяха написали „Сво-

бода или смърт!“ Ботевото „Свобода или смърт юнашка!“ изгря отново с клетвения обрак и великия зов на Илинденско-Преображенското въстание „Хиляди пъти по-добре смърт, отколкото скотски живот!“

„И тук тракиецът извърши подвиг... напоя видният тракийски революционер Михаил Герджиков. Той не протегна ръка за помощ. Предпочете да се опълчи с кримки срещу маузер, с бомби срещу крупите оръдия на турските пълчища и башибозуци, отколкото да чака подаяния и благоволение на всевъзможни „благотворителни“ и от друго съмнително естество задгранични „дружества“. Всички бойни материали бяха купени с пари, събирани изключително от населението на поробена Тракия. Тракиецът се въоръжи сам. Той сам се организира и сам въстана. Защото притежаваше силна воля, възвишен дух и дълбока вяра в идеала, за който се бори. Благодарение на това запази своята независимост.“

Днес на това свещено и красиво място, на чувовната Петрова нива, на Странджанското Оборище, с ме се събрали не само да почетем възвишения дух на илинденци и преобразенци. Не само да си спомним съдбовния юни 1903 г., когато над 300 ду-

ши-войводи, четници, поборници от селските смъртни дружини изработват общия план на въстаническите действия.

Днес с ме се събрали и за да повторим, отново и отново, своята съкровена молитва, своята свещена клетва пред паметта на апостолите на Свободата, на всевечните ни национални герои, за които най-святата и чиста бе Републиката, най-жадуваното национално единение, най-желаната цел-свободна и обединена България.

Тази е свещената ни клетва: да пазим и обичаме българското, да отстояваме българския дух, да бъдем достойни наследници на титаните в националноосвободителните ни борби, достойни продължители на святото им дело, достойни и горди българи. Всички сме едно и всеки е цялото. Никой и нищо не може да отнеме ореола, огряващ с нетленна светлина онези безсмъртни апостоли, които воюваха за свободата ни. Поклон и вечна памет за тях! Благодарност и признателност към всички вас, които не оставяте огъня на националната ни памет да гасне и духа на българското да се сломява. Поздравявам ви със светлия празник и ви благодаря за неуморните усилия да сътворяваме заедно нашето общо бъдеще.

На „Петрова нива“ почетохме ...

Продължение от 1-а стр.

„Именно тракийската организация е тази, в която хората се събират с чувство на отговорност и мисъл за България, за връзката между историята, настоящето и бъдещето. Това е сплотена общност, която пази традициите, отбелязва всички знаменити дати, свързани с борбите за национално освобождение на България и нейното единение. Тракийци най-добре знаят цената на всяка педя българска земя. Затова смятам, че когато настоящето е трудно, винаги трябва да черпим мотиви за самочувствие и патриотизъм от нашата история“ каза още в словото си председателят на СТДБ. Той използва високата трибуна, за да обяви награждането на БНТ и журналистката Весела Смилец с най-високото тракийско отличие- медал „Капитан Петко Войвода“ заради поредицата предавания, посветени на тракийската тема.

На тържеството бе прочетен поздравителен адрес

от вицепрезидент Маргарита Попова, който публикуваме отделно. Служебния министър доц. Румяна Коларова от свое име и от името на министър председателя проф. Близнашки подчерта важността на събитията, станали на Петрова нива и необходимостта да пазим паметта за тях. Към събора поздравителен адрес изпрати и председателят на партия ГЕРБ Бойко Борисов.

След официалните слова Национално дружество „Тракия“ предложи възстановка на избухването на Преображенското въстание. С много всеотдайност и ентузиазъм бяха пресъздадени онези събития така, както са съхранени в историческите документи. Заря-проверка припомни имената на героите, отдала живота си за свободата на България.

Същият ден в следобедните часове в залата към музея беше проведена научна конференция на тема „Странджа и тракийският проблем“ от Преображение до наши дни“.

Тя бе открита от председателя на СТДБ Красимир Преманов, който обеща всички научни доклади да бъдат издадени в нарочен сборник. Приветствие поднесе и кметът на Малко Търново. Конференцията бе изцяло подготвена от Тракийския научен институт и бе ръководена от неговия директор член кор на БАН Васил Проданов. Научното събитие бе разделено на два блока, като в първия прозвучаха три доклада, посветени на историческите събития, докато втората част бе свързана със съвременните проблеми на Странджанския край. Проф. Светлозар Елдъров говори за значението на Илинденско-Преображенското въстание като символ на единството на българския народ. Проф. Иван Филчев говори за Тракия след въстанието, а д-р Боряна Бужашка запозна присъстващите с някои открити проблеми в българо-турските отношения.

Във втората част проф. Геновева Михова представи етнодемографските пробле-

ми на Странджанския край, а проф. Дончо Конакчиев- социално икономическите му проблеми.

Бяха зададени и много въпроси. Накрая председателят на СТДБ Красимир Преманов използва случая, за да връчи медал „Капитан Петко Войвода“ на Божана Богданова. По решение на Централното ръководство високото отличие й се присъжда заради успешното провеждане на инициативата „По обратния път на дедите“. Официалните тържества завършиха вечерта с празничен концерт, в който взеха участие изяви изпълнители на странджански народни песни.

Айтоските тракийци също се поклониха пред подвига

НИКОЛАЙ ДИМИТРОВ

С химна на Странджа потегли айтоската група от 50 души – тракийски потомци, за да вземе участие в Националния възпоменателен събор в историческата местност „Петрова нива“ Община Малко Търново.

Сред участниците на събора, заедно с айтоските тракийци, специално за тържествата на „Петрова нива бяха и потомци на изселили се тракийски българи в Руската федерация. Негово Високо преосвещенство, сливенският митрополит Йоаникий отслужи заупокойна молитва за загиналите за свободата на Тракия, Странджа и Македония. След литургията митрополит Йоаникий призова присъстващите да предадат на младото поколение паметта за войводите и героите, за да я пазят в бъднината. Ние, айтоските тракийци, свеждаме глави и се покланяме пред онази силна любов към Свободата и Отечеството, която благослови смелите мъже за подвиг пред висшата им обреченост да останат вечно млади в името на Свобода! Слава на борците за Свобода!

Честване на въстанието в Ямбол

МИХАИЛ ВЪЛОВ

Дружество „Тракия“ в Ямбол тържествено отбеляза 111 години от началото на Илинденско-Преображенското въстание. Тракийци и граждани поднесоха венци и цветя пред Тракийския паметник на пл. „Освобождение“. Гости на тържеството бяха представители на общините Ямбол и Тунджа – зам. кметове Илиана Бицова, Станчо Ставрев, Атанас Стойков – депутат от последното НС и представители на администрацията в общините. Кратко слово по повод празника произнесе председателят на дружеството Михаил Вълов. Той подчерта, че въстанието е едно от най-значимите събития в новата българска история и наш дълг е като потомци на тракийските и македонски българи да помним подвига на нашите предци и призванието на всеки един от нас е да пренасяме спомена за това велико събитие през вековете. Той припомни думите на Михаил Герджиков: „Тракиецът се въоръжи сам. Той сам се организира и сам въстана, защото притежаваше силната воля, възвишен дух и дълбока вяра в идеала, за който се бори- свободата на българския народ!“.

Любезните домакини на военния клуб в Ямбол предоставиха залата, в която се проведе концерта, посветен на събитието. Доклад на тема „Конгресът на Петрова нива и началото на въстанието в Тракия“ изнесе Михаил Вълов. Приветствено слово към присъстващите в пълната зала поднесе полк. Красимир Вълев – председател на Обл. съвет на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва.

В началото на концертната програма водещите Русана Щилянова-секретар на УС на дружеството и Мариана Давидова изнесоха поетичен рецитал по стихове на български поети, посветени на Илинденско-Преображенското въстание. В музикалната програма участваха дамски хор „Тракия“ към дружеството с худ. ръководител Васил Хлебаров. Бяха представени солови изпълнения на певиците Радка Василева, Величка Стоева и Маринка Георгиева. Фолклорна група „Пей сърце“ към клуб „Зорница“ с худ. ръководител Маринка Георгиева поздрави присъстващите с изпълнение на народни песни.

В края на концертната програма прозвуча химна на тракийци „Ясен месец“ и вдигна на крака присъстващите.